

Täysistunto

Perjantai 2.7.2021 klo 10.05—10.37

Täysistunto alkoi klo 10.05. Täysistunto päättyi klo 10.37.

Puhetta johti puhemies Anu Vehviläinen (10.05—10.37).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 1.7.2021 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 56-58/2021 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 324, 334, 341, 344, 347, 348, 351, 354-367, 371/2021 vp.

3. Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan täydennysvaali

Vaali VAA 41/2021 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan jäseneksi edustaja Kim Bergin ja varajäseneksi edustaja Ilmari Nurmisen.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 105/2021 vp

Valiokunnan mietintö StVM 18/2021 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Turtiainen.

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

Keskustelu

10.06 Ano Turtiainen vkk: Arvoisa puhemies! Me olemme nyt maamme ja maailman historian taitekohdassa. Maailman talousfoorumin suuri nollaus, great reset, Agenda 2030 ja uuden maailmanjärjestyksen luominen ovat täydessä vauhdissa. Maailman talousfoorumi ei enää edes piilottele agendaansa vaan mainostaa Facebook-sivuillaan seuraavasti: ”Vuonna 2030 olet onnellinen ja et omista mitään.”

Arvoisa puhemies! Nyt kun rokotteiden haittavaikutuksista kärsiviä ihmisiä on Suomesa Fimean mukaan 7 445 ja tähän lakiesitykseen on kirjattu Puolustusvoimien virka-apu, niin minua ihmetyttää, ollaanko sitä säätämässä siltä varalta, että pelätään harhaanjohtettujen kansalaisten heräävän ja että he suuttuvat ja lähtevät kadulle, kun he huomaavat, että itsenäisyytemme on luovutettu, omaisuutemme on viety ja terveydenhuoltomme on romutettu.

Arvoisat kollegat, rakas isänmaamme on nyt perustuslaittomassa tilassa, koska lakia ei enää tässä talossa noudateta, [Paavo Arhinmäki: Puhu vaan omasta puolestasi!] saati valvota. Nyt on aika puolustaa ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota eikä THL:n ja hallituksen luomaa apartheidin ja holokaustin kaltaista tyranniaa, joista tämä lakiesitys on uusin räikeä todiste. Oikeusvaltiossa ei voi olla hyljeksittyjä kansanryhmiä, ovat ne sitten rokottamattomia tai eivät. Arvoisat kollegat, vetoan teihin: liittykää mukaan hylkäämään tämä lakiehdotus ja olkaa oikealla puolella historiaa.

Arvoisa puhemies! Meidän on palautettava tämä maa itsenäiseksi oikeusvaltioksi, ja sen työn on alettava nyt. Siksi esitän, että tämä lakiehdotus hylätään perustuslain vastaisena.

Oikein hyvää kesää ja Jumalan siunausta kaikille! — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laukkanen.

10.09 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Koronavuosista on paljon opittavaa. Valmiuslakimme eivät olleet sillä tasolla, että ne olisivat antaneet selkeät työvälineet tämän pandemian hoitamiseen. Meillä on ollut tämän reilun vuoden aikana useita väliaikaisia lakeja. Osalla niistä on ollut hyvät seuraukset ja osalla ei ehkä niin hyviä seurauksia, ja niiden sisältöjä on hyvä jälkikäteen arvioida ja oppia vielä enemmän.

Hallitus on pääsääntöisesti onnistunut koronanhoidossaan hyvin, mutta sitten on niitä asioita, joiden kohdalla olisi hyvä yhdessä pysähtyä ja miettiä, että jos tällaisia vastaavia ajanjaksoja meille yhteiskuntana tulee, niin olisi myös paljon parannettavaa.

Yksi tällainen asia, joka selkeästi nousee, on kokonaisuuden hoito. Kun tasavallan presidentti teki aikanaan esityksen sellaisen työryhmän perustamisesta, joka keskittyisi vain tähän asiaan, sen hoitamiseen, sen ymmärtämiseen, kokonaisehdotuksiin, valvontaan ynnä muuta, niin hallitus sen torjui. Pidän sitä tämän koronan kannalta yhtenä kohtalokkaimmista virheistä. Oli täysin mahdotonta, että hallituksen viisikko kaikkien muiden töidensä ohella olisi jotenkin pystynyt hallitsemaan tätä koronahoitoa sen vaatimalla tavalla. Hyvin he ovat hoitaneet asioita, en sitä moiti, mutta niitä olisi voinut hoitaa vielä paremmin.

Sitten erityisesti tämä rokotusten organisointi: Vielä tammikuussa ei ollut mitään käsitystä hallituksella siitä, miten rokottaminen oikeasti tehdään, miten rokotteiden jakelu hoidetaan, miten varsinainen rokottaminen koko maassa hoidetaan. Rokotteita tuli valtaisia määriä, ne seisoivat varastossa, odottivat kuljettamista, odottivat sitä, että joku antaisi rokotteen. Vasta toukokuun jälkipuoliskolla päästiin sellaiseen vauhtiin, joka olisi pitänyt

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

olla jo alusta saakka. Useat toimijat tarjosivat hallitukselle apua, se apu ei kelvannut. Ajateltiin jälleen, että kyllä me tästä yksin selviämme. Emme selviä. Korona on jotain sellaista, johon tarvitaan kaikki mahdolliset toimijat. Jos olisi toimittu niin kuin olisi ollut mahdollista, kansakunta olisi nyt rokotettu ja meillä olisi jo tämä yli 70 prosentin kattavuus. Se olisi ollut täysin mahdollista, mutta näin ei toimittu. [Paavo Arhinmäki: Ei olisi!] — Ehdoittomasti olisi ollut mahdollista.

Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä laki, joka meillä on tässä nyt, tuo lisää instrumentteja tähän rajavalvontaan. Voisi paljon puhua siitä, miksi rajat tällaisessa tilanteessa vuotavat kuin seula ja mahdollistavat tällaisia tilanteita, joista tänäkin päivänä lehdistä luemme turistien tullessa takaisin maahan erilaisista urheilutapahtumista, ja siitä, miten on mahdollista, että tapahtui, mitä tapahtui.

Joten — ilman sen kummempia sarvia tai hampaita — kaikesta voidaan aina oppia, ja se on viisautta. Tässäkin tapauksessa on monta sellaista alakohtaa, joista uskon, että eduskunta viisaudessaan ja harkintakyvyssään todella kerää sitä aineistoa ja valmistautuu muuttamaan lakeja, joiden muuttaminen on tarpeellista, jotta tulevaisuudessa vastaavissa tilanteissa meillä oikeasti olisi ne työkalut heti käytettävissä, olisi valmiustasot, olisi komentoketjut käytössä, ja ei tarvitsisi yömyöhään täällä miettiä niitä ja sitä, kuka saa sanoa, kuka saa päättää mistäkin, vaan kaikki olisi selkeätä. En usko, että tämä pandemia on Suomenkaan historiassa viimeinen pandemia, ja siihen eduskunnalla täytyy olla välineet. Sitä kansakunta odottaa, ja kyllä odotan sitä myös itseltäni kansanedustajana, että johtaminen ja toimeenpano olisi selkeämpää ja ripeämpää. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Heinonen.

10.14 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Valitettavasti ensin meillä oli pitkään tilanne, että rajoja ei saatu koronavuodolta kiinni, ja nyt kun ne saatiin kiinni, näyttää siltä, että niitä ei tahdota saada koronaturvallisesti auki. Meillä on ollut pitkään Suomessa aikaa etsiä mallia toimivalle matkustusmallille, ja on valitettavaa, että tämä vasemmistohallitus ei ole tätä työtä pystynyt hyvin tekemään. Haluan kuitenkin kiittää sosiaali- ja terveysvaliokuntaa ja sen puheenjohtajaa Markus Lohta joukkoineen siitä, että tätä esitystä on nyt parannettu. Nämä vihreät maat, rokotetut ja niin edelleen, on nyt tuotu tähän kokonaisuuteen, ja näyttää siltä, että tämä on mennyt valiokuntakäsittelyssä huomattavasti parempaan suuntaan.

Mutta sitten tietysti ovat nämä tilanteet, jotka tuntuvat kyllä varsin vastuuttomilta. Kun on ollut hyvin tiedossa, että ihmisiä lähti katsomaan jalkapallon EM-kilpailuja myös Pietariin, ja oli myös hyvin tiedossa, että ei kukaan halua sinne Venäjälle pysyvästi jäädä, että he sieltä myös palaavat, niin minkä takia tällaisessa tilanteessa ei tuota rajavalvontaa saatu sellaiseen kuntoon, että tämä Suomeen palaaminen olisi onnistunut turvallisesti ja sujuvasti? Nyt pahimmassa tapauksessa tämä tartuntaketjujen sarja ja muuntovirus saattavat johtaa siihen, että meillä tulee uusia rajoituksia päälle. Näin on muuten tapahtunut Euroopassa jo monessa maassa, ja nyt tuoreimmat ennusteet kertovat, että tämä muuntovirus tulee olemaan se pääviruskanta jo elokuusta lähtien koko Euroopassa.

No, tämän lain 16 a §:ssä, arvoisa puhemies, viitataan tähän todistuksen saantiin. Tässä viitataan tässä yhteydessä kansanterveyslakiin 66/1972, ja kun tämä laki on nyt eilen kumottu, 1.7.2021 kansanterveyslaki ja erikoissairaanhoitolaki on kumottu, ja nyt tässä lainsäädännössä, jota tänään olemme voimaan saattamassa, viitataan tähän kansanterveysla-

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

kiin, niin olisi mielenkiintoista kuulla arvio nyt siitä, miten tämä 16 a § toteutuu, kun kansanterveyslaki ei tällä hetkellä ole voimassa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

10.17 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on tosiaan niin sanottu rajaesitys, hallituksen esitys väliaikaisesta muuttamisesta tartuntatautilakiin, ja tätä esitystä olemme odottaneet. Sitä innostusta ja toiveikkuutta, uskon, jolla koko sali oli varautunut tämän hallituksen esityksen tänään tässä hyväksymään, kyllä varjostaa nyt tällä hetkellä se, että esimerkiksi sosiaali- ja terveysvaliokunta päätyi hyvässä mietinnössään tekemään näitä tarkennuksia ja esityksiä muun muassa tähän 16 a §:ään, jossa viitataan tähän kansanterveyslakiin.

Kansanterveyslaki ei ole ihan pieni laki. Kansanterveyslaki sisältää määräykset Suomen kuntien tehtävistä terveydenhuollon järjestämisessä. Se on ollut vuodesta 72 asti voimassa, ja se myöskin tavallaan antaa kunnille ne tehtävät ja vastuut, mitkä tällä hetkellä varsinkin tässä koronan hoidossa tarvitaan.

Vaikka itse ajattelin ensin puhua tässä puheessani varautumisesta ja tästä koronatilanteesta yleisesti ihan lyhyesti, niin arvoisa puhemies, toivon, että tämä sali saisi tässä yhteydessä tietää, mihin puhemiesneuvosto on aamulla päätenyt tämän tilanteen ratkaisemiseksi. Me teemme tässä yksimielisen eduskunnan päätöksen, jolloin tämä tartuntatautilain muutos astuisi voimaan, mutta samalla teemme niitä muutoksia, jotka oleellisesti viittaavat tähän kansanterveyslakiin. Meillä on tapahtunut tässä sote-uudistuksen lainsäädäntömuutosprosessissa, valmistelussa, erhe, virhe, ja ainut oikea tapa korjata se on se, että me inhimillisesti myönnämme sen, että se erhe on tapahtunut, siten että tämä sali tietää, miten se virhe korjataan. Se on minusta oikeus ja kohtuus sellaisena päivänä, kun me olemme tässä salissa — ainakin ajatelleet olevamme — heinäkuussa viimeisen kerran tällä kaudella koolla.

Arvoisa puhemies! Sitten tähän varautumiseen:

Kiitan tosiaan sosiaali- ja terveysvaliokuntaa siitä, että tämä lakiesitys on tämänkaltaisen. On tietenkin valitettavaa, että olemme tässä tilanteessa, että viime viikon jälkeen tautitilanne on uudelleen noussut, mutta kuten edustaja Heinonenkin tuossa sanoi, niin harmillista on nimenomaan se, että meidän viranomaisemme lähinnä sosiaali- ja terveysministeriön puolelta eivät olleet varautuneet siihen Vaalimaan rajalla tapahtuvaan ja tarvittavaan testaukseen. Olen keskustellut useamman rajapuolen henkilön kanssa, ja sisäministeriö ja Raja olivat varautuneet. Rajalla oli monin paikoin sekä Nuijamaalla että Vaalimaalla tuplamiehitys, ja silloin tiistainakin tilanne oli se, että siellä oli neljä passintarkastajaa mutta vain kaksi testaajaa. Tiedämme kaikki, että kun me asetamme lainsäädännössä tietyt raamit ja puitteet sille, että testit tehdään siellä rajalla, niin on sitten myöskin tärkeää, että ne toteutetaan ja meidän viranomaiset toimivat niin, että ne toteutetaan.

Arvoisa puhemies! Sitten näihin uusiin rajoituksiin. Tällä viikolla ainakin on ollut nähtävissä se, että suomalaisia kohtaan ja Suomeen tulevia kohtaan kiristetään rajoituksia Euroopassa mutta myöskin muualla, ja valitettavaa tietenkin on se, että yksi tekijä ovat nämä lisääntyneet tautitartunnat ja nimenomaan EURO 2020 -jalkapallokisoista. Syksyyn kun mennään ja kun meillä on kuitenkin yhteisesti tiedossa se, että rokotusten on tarkoitus olla syys—lokakuussa aika kattavasti meillä Suomessa edennyt, niin kyllä terveydenhuollon henkilökunnalta on se näkemys, että meidän on oikeasti tässä salissa, ja hallituksenkin,

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

pohdittava, voiko olla sellaisia rajoituksia syksyllä vielä voimassa, jotka tulisivat tavallaan uusien tartuntaryppäiden osalta. Kun rokotekattavuus on sen verran suuri, on ajateltava tässä salissa niin, että ne rajoitukset, jotka ovat syys—lokakuussa voimassa, olisivat aina voimassa.

Arvoisa puhemies! Toivoisin tosiaan, että sali saisi kuulla, miten puhemiesneuvosto on päätyntä prosessina tämän inhimillisen virheen korjaamaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

10.23 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta. Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia. Esityksessä ehdotetuilla tartuntatautilain muutoksilla pyritään ehkäisemään ulkomaista alkuperää olevien covid-19-tartuntojen leviäminen Suomeen. Suomeen saapuvilta henkilöiltä edellytettäisiin luotettavaa todistusta 6 kuukauden sisällä sairastetusta covid-19-taudista, saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisen tuloksen osoittavasta luotettavasta covid-19-testistä. Jos Suomeen saapuvalla vuonna 2005 tai sitä ennen syntyneellä henkilöllä ei olisi esittää covid-19-testitodistusta, hänen tulisi käydä testissä Suomeen saavuttuaan ja toisessa covid-19-testissä 72—120 tunnin kuluessa Suomeen saapumisesta, ja lisäksi heidän, joilla on todistus ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisen tuloksen osoittavasta luotettavasta covid-19-testistä, tulisi käydä toisessa covid-testissä 72—120 tunnin kuluessa Suomeen saapumisesta.

Tämä oli käsittelyssä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa. Myös me perussuomalaiset pidämme hyvänä, että lakia aavistuksen verran kevennettiin ja tänne saatiin muun muassa kirjaus niin sanotuista vihreistä maista liittyen covid-epidemiaan.

Tässä pidettiin hyviä puheenvuoroja. Edustaja Laukkanen, nostitte esiin hieman taustaa tästä koronaepidemiasta.

Haluan myös itse todeta muutaman sanan liittyen resursseihin, joihin myös otamme kantaa. Otimme niihin kantaa sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, ja niistä on myös täällä hyvin usein puhuttu.

On suuri kiittäminen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä siitä, että olemme selvinneet näinkin hyvin tästä covid-19-epidemiasta. Pidän erittäin tärkeänä, että tulevaisuudessa entistä enemmän kiinnitetään huomiota siihen, että meillä riittää henkilöstöä ja osaavia ihmisiä toimimaan näissä vakavissa ja erittäin vaarallisissa tilanteissa. Kuinka me sitten kannustamme ihmisiä hakeutumaan alalle, joka ilmiselvästi on myös vaarallinen? Tämä covid-19-epidemia on näyttänyt sen, että myös hoitohenkilöstö pelkää. On tullut paljon yhteydenottoja, että kuinka suojelen itseäni ja kuinka suojelen perhettäni. On tärkeää, että hallitus kiinnittää huomiota muun muassa koronakorvauksiin, joita esimerkiksi muualla maailmassa on kyllä henkilöstölle maksettu. Toivoisin kerrankin saavani kuulla vastauksen siihen, millä tavalla Suomessa suhtaudutaan esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja kaikkien niiden, jotka alalla työskentelevät, koronalisäkorvaukseen.

On vääjäämättä selvää, että ikäihmiset ovat olleet yksi suuri joukko covidista kärsineitä. On totta, että pitkät eristykset, joissa ikäihmiset ovat olleet, edistävät toiminnan vajauksia. Liikkumattomuus edistää haurastumista, ja yksinäisyys vaikuttaa suoraan muun muassa muistitoimintoihin. On tärkeää, että resursseja riittää myös siihen, että ikäihmisiä pysty-

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

tään hoitamaan tällä hetkellä mutta myös tulevaisuudessa näissä haasteellisissa kuvioissa, joita esimerkiksi tähän eristykseen liittyy.

Sitten, arvoisa puhemies, nostan esille myös edustaja Heinosen mainitseman kansanterveyslain kumoamisen. Meillä tapahtui sellainen virhe, että sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä kumottiin samalla kansanterveyslaki, joka on itse asiassa julkisen terveydenhuollon säädöspäätös. Eikä siinä kaikki: siinä samassa meni kumoon myös erikoissairaanhoidon laki kahta pykälää lukuun ottamatta. Ja nyt on tärkeää kuulla, kun olemme saaneet suurella vauhdilla — tai hallitus on saanut suurella vauhdilla ja hopulla ja kiireellä — lykättyä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen eteenpäin, miten me toimimme nyt, kun on kumottu meidän lakeja, jotka ovat meille elintärkeitä. Tähän on hyvin tärkeää saada vastaus. Voi olla niin, että tulemme vielä kesätauolla tänne eduskuntaan säätämään näitä lakeja uudelleen voimaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Risikko.

10.28 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Me käsittelemme täällä tartuntatautilain väliaikaista muuttamista liittyen nimenomaan siihen, miten me pystyttäisiin estämään se, että tauti, virukset leviävät rajojen ulkopuolelta, mutta kuitenkin pystyisimme pitämään auki Suomen eli ihmiset pystyisivät liikkumaan ja myös matkailu elpyisi. Se ei ole mikään helppo yhdistelmä tällaisessa tilanteessa, kun meillä näitä virusvariantteja on nyt jo nähty monta, ja sanonpa vain, että vielä tulee aika monta. Siitä syystä on erittäin tärkeää, että nämä, voi sanoa, ihan tosi tarkkaan mietitään ja räätälöidään — minä olen aina ollut sen räätälöinnin kannalla — mutta sitten myöskin täällä eduskunnassa otetaan vakavasti nämä tilanteet. Tietysti meidän jokaisen pitää ottaa henkilökohtaisessa elämässä vakavasti tämän taudin torjunta ja huolehtia niistä hygieniasioista, mitkä ovat tutkitusti hyviä. Joka tapauksessa olen sitä mieltä, että tämä esitys on nyt tasapainoinen, ja tärkeää on tiettenkin se, että meillä riittää resursseja sitten siellä rajoilla. Ongelmahan on se, että tässä on sitä sellaista kompuroidintia kyllä ollut, sekä lentoasemilla, satamissa että sitten vielä maarajapisteillä. Resursseja sinne tarvitaan, että nämä sitten hoituvat aivan varmasti, ja sitten tietysti myöskin sitä omaa disiplinaa ja selkärankaa, että myös huolehtii itse näistä suojaamista ja kaiken kaikkiaan hygieniakysymyksistä.

No, sitten täällä puhuttiin nimenomaan tästä resurssiasista, minkä edustaja Juvonenkin otti puheeksi. On erittäin hyvä, että tehtiin muutos siihen, että myös yksityinen sektori pystyisi olemaan tässä mukana, koska kyllä me sitä volyyymiä sinne tarvitaan testauskapasiteettia lisäämään. Sama juttu on muuten tämän koronan jälkeen ja jo tällä hetkellä: hoito-velka on valtava, ja sinnekin me tarvitaan sitten palveluseteleitä, me tarvitaan sinne yksityistä sektoria mukaan.

Ja edustaja Juvoselle vielä: Kiitän siitä, että nostitte hoitohenkilökunnan. Muissa maissa on ilmennyt sellaista, että hoitohenkilökuntaa on myös ihan häiritty siitä syystä, että on pelätty, että he levittävät sitä sairautta, ja tämä on ollut hyvin ahdistavaa. Suomessa ei kovin paljon tätä ole ollut, mutta tiedän, että moni covid-potilaita hoitava henkilö ei edes uskalla sanoa, missä hän tällä hetkellä on työssä. Siitä syystä meidän pitää tehdä kaikkemme, että näin ei tapahdu ja että me pystymme työrauhan luomaan tälle hoitohenkilöstölle ja että me saadaan sinne sitä henkilöstöä. Kyllähän tämä kaiken kaikkiaan moneen terveydenhuollon henkilöön on vaikuttanut, ei ainoastaan covid-potilaita akuutisti hoitaviin vaan koko ketjuun. Siitä syystä toivon, että nämä asiat huomioidaan. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ovaska.

10.31 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on tärkeä laki, joka toivottavasti selkeyttää rajakäytäntöjä. Kuten edellinen puhuja sanoi, niin onhan tässä ollut komppurointia, erityisesti mitä tulee rajoihin. Laajasti katsoen olemme tietysti onnistuneet koronan hoidossa suhteellisen hyvin, jos kuunnellaan arvioita niin asiantuntijoilta kuin kansalaisilta, mutta kyllä se tämänkin päivän Helsingin Sanomien pääkirjoitus, joka viittasi tähän Onnettomuustutkintakeskuksen raporttiin, kertoi siitä, miten meillä tekeminen silloin käpertyi sinne sosiaali- ja terveysministeriöön ja pantattiin tietoa ja ei pystytty ehkä samalla yhteistoimintaan eri hallinnonalojen kanssa. Se sieltä paljastui aika rajustikin esiin.

Eli kyllä meidän pitää saada jatkossa näitä toimivaltasuhteita selkeämmiksi ja muutenkin miettiä niitä johtamisen ketjuja ja huolehtia siitä, miten päätökset sitten siellä alueilla toteutetaan. Eräs edustaja mainitsi juuri tämän koronanyrkinkin — kyllä tämä kriisi johtamisen malli varmasti kaipaa meilläkin päivittämistä, kun tästä selvittää. Mutta tietysti nyt tärkeintä on, että tämä laki saadaan voimaan, että päästään nyt vihdoista viimein tuolla rajoilla asioita paremmin hoitamaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

10.32 Mia Laiho kok: Arvoisa rouva puhemies! Rajojen terveysturvallisuus on aivan ensiarvoisen tärkeää siinä vaiheessa, kun meillä on tällainen epidemia käsissämme. Meidän sisäiset rajoitustoimemme käyvät vähäisiksi, jos rajoilta tulee koko ajan uutta virusta, ja sen takia on tärkeää, että niistä pidetään huolta. Onnettomuustutkintakeskuskin kiinnitti tähän huomiota, että se ei ollut hallinnassa epidemian alkuvaiheessa.

Tämä lakiesitys, tämä raja-HE, on nyt tähän tilanteeseen järkevä ja sopusuhtainen. Siinä kohdennetaan sitä rajakontrollia nimenomaan riskimaista tuleviin, ja siinä pitääkin olla sitten tiukka kontrolli.

Täällä nousi esille myöskin tämä, että tässä esityksessä viitataan kansanterveyslakiin ja kansanterveyslaki on nyt eilen kumottu. Tämä on tietynlainen ongelmakohta tässä, koska me viitataan sellaiseen lakiin, jota ei ole voimassa. Sinänsä tämä pykäläkohta on tarpeellinen ja perusteltu, että voidaan käyttää terveystodistusten tarkistamiseen myöskin yksityisiä palveluntuottajia.

Yhdyn tässä edustaja Talvitien näkemykseen siitä, että meidän pitäisi saada tieto siitä, miten näitten kumottujen lakien, kansanterveyslain ja erityissairaanhoitolain, kohdalla tullaan toimimaan. Nämä ovat erittäin merkittäviä lakeja Suomen terveydenhuollon kannalta. Niihin liittyy koko erikoissairaanhoidon järjestäminen, se, kuka siitä vastaa. Kansanterveyslaki vastaa ennaltaehkäisevästä hoidosta, meidän avosairaanhoidosta. Käytännössä ollaan tällä hetkellä laittomassa tilassa niiden suhteen, ja sen takia on perusteltua, että eduskunta saa tiedon, miten tässä tilanteessa nyt toimitaan.

Keskustelu päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelun kuluessa edustaja Turtiainen on esittänyt, että lakiehdotus hylätään. Ehdotusta ei ole kannatettu, joten se raukeaa.

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 105/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain 60 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 96/2021 vp
Valiokunnan mietintö StVM 17/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 96/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista

Hallituksen esitys HE 62/2021 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 11/2021 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 62/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Valtiopäivien keskeyttäminen

Eduskuntatyön järjestäminen ETJ 1/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunta päättäisi keskeyttää valtiopäivät tämän istunnon päätyttyä sekä kokoontua jatkamaan työtään tiistaina 7.9.2021 kello 14.00.

Keskustelua ei syntynyt.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksyttiin. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisat edustajat! Kevätistuntokautemme päättyy tähän istuntoon. Mennyt vuosi on ollut koronan vuoksi meille kaikille erittäin poikkeuksellinen. Kiitos jokaiselle edustajalle ja koko talon henkilöstölle joustavuudesta viime kuukausina. Hartain toiveeni on, että syyskuun 7. päivänä voisimme aloittaa eduskuntatyön ilman koronarajoituksia. Olisi loistavaa tuolloin nähdä istuntosali ja kuppila täynnä levänneitä ja in-

Pöytäkirja PTK 88/2021 vp

nostuneita edustajia. Tällaisen toivekuvan siivin toivotan kaikille edustajille, virkamiehille, avustajille, talon koko henkilökunnalle ja eduskunnasta raportoivalle medialle hyvää ja rentouttavaa kesää. [Eduskunnasta: Kiitos samoin!]

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 7.9.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 10.37.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola